

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 2 lutego 2020 r.

ZP-NKWR.431.2.1.2020.EK1

Pan
Sylwester Pajęcki
Dyrektor
Wrocławskiego Centrum Opieki
i Wychowania
Placówka Nr 9

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 15 - 16 stycznia 2020 roku na podstawie art. 122 i art. 186 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, kontrolerzy z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu: Edyta Kamińska - inspektor wojewódzki i Edyta Kubicka - starszy inspektor wojewódzki, przeprowadzili kontrolę problemową w trybie zwykłym we Wrocławskim Centrum Opieki i Wychowania Placówce Nr 9 przy ul. Legnickiej 21/10 we Wrocławiu, zwanym w dalszej części niniejszego wystąpienia „Placówką” lub „Domem”.

Przedmiot kontroli obejmował działalność Placówki w zakresie przestrzegania standardów opieki i wychowania, praw dziecka oraz zgodność zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 13 grudnia 2019 roku przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2020 roku. Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 15 stycznia 2020 roku.

W okresie objętym kontrolą funkcję Dyrektora Placówki pełnił Pan Sylwester Pajęcki, odpowiedzialny za realizację zadań w ocenianych obszarach. Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, oświadczeń złożonych przez Dyrektora, wyjaśnień pracowników, akt osobowych w zakresie dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe, indywidualnych rozmów

z wychowankami oraz wizji lokalnej Placówki. Kontrola została odnotowana w zeszycie kontroli pod numerem 44.

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny.

Wrocławskie Centrum Opieki i Wychowania Placówka Nr 9 przy ul. Legnickiej 21/10 we Wrocławiu jest placówką opiekuńczo – wychowawczą, która łączy zadania socjalizacji i interwencji, prowadzona jest przez Miasto Wrocław. Placówka działa na podstawie decyzji nr PS-IS.9423.62.2014 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 13 października 2014 roku, zmienionej decyzjami: nr PS-IS.9423.12.2015 z dnia 15 stycznia 2016 roku oraz nr ZP-KNPS.9423.2.14.2017.TB z dnia 9 maja 2017 roku. W oparciu o rejestr skarg i wniosków wpływających do Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu stwierdzono, że w latach 2018 - 2019 nie wpłynęła żadna skarga na działalność Placówki.

Regulamin organizacyjny Placówki został opracowany dnia 15 lutego 2017 r., m.in. w oparciu o zapisy ustawy oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720), zwanego w dalszej części „rozporządzeniem”. Powyższy dokument składał się z IX rozdziałów i określał m.in.: wewnętrzną organizację Placówki; zakresy działania Zespołu Specjalistów oraz stanowisk pracy Placówki; cele i zadania Placówki; zasady kwalifikowania i kierowania dzieci do Placówki; organizację działalności Placówki; prawa i obowiązki wychowanków; dokumentację dotyczącą pobytu dzieci w Placówce.

(dowód: akta kontroli str. 19, 22 - 36)

Placówka zabezpiecza 14 miejsc dla dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodzin własnych. W dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych w Placówce umieszczonych było 8 wychowanków. Jedno dziecko poniżej 10 roku życia przebywało w Placówce wraz ze starszym rodzeństwem, jego umieszczenie jest zgodne z art. 95 ust. 2 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 37)

Placówka zapewniała całodobową opiekę i wychowanie. Na podstawie przedłożonych grafików pracy oraz sporządzonego dziennego wykazu liczby wychowanków umieszczonych w Placówce w okresie objętym kontrolą stwierdzono, że przestrzegano zapisu § 10 ust. 2 i § 11 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego liczby osób sprawujących opiekę nad dziećmi.

(dowód: akta kontroli str. 100 - 143)

Praca wychowawców była wspomagana przez specjalistów: pedagoga i psychologa. W trakcie prowadzonych przez specjalistów zajęć pod ich opieką nie przebywało więcej niż 6 dzieci jednocześnie. Mając na uwadze powyższe w Placówce przestrzegany był § 10 ust. 1, 2 i 3 oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia. Zgodnie z § 16 ust. 1 rozporządzenia każdy wychowawca kierował procesem wychowawczym nie więcej niż 5 dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 21, 37)

Analizie i ocenie poddano dokumentację wychowawczą dzieci, tj. diagnozy psychofizyczne, plany pomocy dziecku, karty pobytu, karty udziału w zajęciach prowadzonych przez specjalistów, a także arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych. Ustalono, że diagnozy psychofizyczne i ich aktualizacje przygotowywali psycholog, pedagog, pracownik socjalny oraz pielęgniarka. Diagnozy były sporządzane niezwłocznie od momentu przyjęcia dziecka do Placówki. Były aktualizowane co pół roku. Zgodnie z § 14 ust. 3 i ust. 4 rozporządzenia, diagnozy psychofizyczne uwzględniały analizę mocnych stron dziecka i jego potrzeb w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym i społecznym, a także przyczyn kryzysu w rodzinie, jego wpływu na rozwój dziecka, relacji dziecka z najbliższym otoczeniem i osobami ważnymi dla niego oraz jego rozwoju. Diagnozy zawierały również wskazania dotyczące dalszej pracy pedagogicznej oraz, w zależności od indywidualnych potrzeb wychowanka, do programu terapeutycznego, pracy z rodziną dziecka, przygotowania do usamodzielnienia. Troje wychowanków nie posiadało diagnozy, ponieważ zostali umieszczeni w Placówce w styczniu 2020 r., w związku z powyższym pozostawali nadal na etapie diagnostycznym.

(dowód: akta kontroli str. 40 - 41, 88 - 92)

Zgodnie z § 15 rozporządzenia i art. 100 ust. 1 ustawy, po sporządzeniu diagnozy psychofizycznej wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka lub we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną w gminie pochodzenia dziecka, opracowywał plan pomocy. Placówka zwracała się do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu z prośbą o przekazanie informacji odnośnie prowadzonej z rodziną pracy (asystent rodziny lub pracownik socjalny), gdy takiej informacji nie było wraz z dokumentacją przekazaną przy przyjęciu dziecka do Placówki. W okresie objętym kontrolą rodzina jednego wychowanka objęta była wsparciem asystenta rodziny, który uczestniczył w posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka oraz brał udział w sporządzaniu planu pomocy dziecku. We wszystkich planach pomocy określono cel pracy z dzieckiem, cele oraz działania krótkoterminowe i długoterminowe z uwzględnieniem wieku wychowanka, jego możliwości

psychofizycznych, sytuacji rodzinnej oraz przebiegu procesu przygotowania do usamodzielnienia. Nie rzadziej niż co pół roku dokonywano modyfikacji planów pomocy. Dla 3 nowoprzyjętych dzieci sporządzono „Wstępny plan pomocy dziecku”. Plany były podpisywane przez wychowanków.

(dowód: akta kontroli str. 20 - 21, 43, 75 - 80)

Analizie poddano karty pobytu dzieci za miesiąc maj, wrzesień oraz listopad 2019 roku. Zawierały one wymagane opisy i informacje, były prowadzone zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 lit. a - i rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 38 - 39, 81 - 82)

Przestrzegano przepisu § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia dotyczącego sporządzania kart udziału w zajęciach prowadzonych przez specjalistów dla wytypowanych dzieci. Pedagog i psycholog organizowali zajęcia indywidualne oraz wspólnie grupowe. Realizując obowiązek zawarty w § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia, psycholog i pedagog prowadzili arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych.

(dowód: akta kontroli str. 19, 42)

W okresie objętym kontrolą nie zachodziły przesłanki uzasadniające złożenie przez Dyrektora Placówki wniosku, o którym mowa w art. 100 ust. 4a ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 37)

Na podstawie oświadczenia Dyrektora oraz rozmów z wychowankami stwierdzono, że Placówka zapewniała dzieciom całodzienne wyżywienie zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia. Przy ustalaniu jadłospisu uwzględniano zdanie podopiecznych. Żywność była dowożona do Placówki przez dostawców. Obiady od poniedziałku do piątku przygotowywała kucharka, natomiast pozostałe posiłki i obiady w weekendy w ramach treningu kulinarnego przygotowywane były przez wychowanków z pomocą wychowawców. W rozmowach indywidualnych dzieci wskazywały, że miały zapewniony swobodny dostęp do napojów i jedzenia przez całą dobę. W okresie podlegającym kontroli jedno dziecko wymagało stosowania specjalnej diety (bez laktozy). Placówka zatem zapewniała dostęp do odpowiednich produktów żywnościowych.

(dowód: akta kontroli str. 57 - 74, 144 - 153)

Wychowankowie byli objęci podstawową opieką zdrowotną w POZ przy ul. Lipowej 10 we Wrocławiu. Dzieci w zależności od potrzeb korzystały również z pomocy lekarzy specjalistów m.in. dermatologa, okulisty, stomatologa, psychiatry, chirurga, laryngologa, gastroenterologa, kardiologa. W razie konieczności i długich terminów oczekiwania, korzystano z odpłatnych wizyt. Zgodnie z zaleceniami lekarskimi zaopatrywano

wychowanków w produkty lecznicze, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne, np. okulary, aparat słuchowy. Za kontakty z lekarzami, realizację recept i wydawanie leków odpowiadała pielęgniarka oraz wychowawcy. Prowadzono dokumentację potwierdzającą podawanie leków wychowankom. Wobec powyższego, Placówka zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 2 - 4 rozporządzenia, zapewniała dzieciom dostęp do opieki zdrowotnej oraz zaopatrywała w leki i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia.

(dowód: akta kontroli str. 44 - 49, 52 - 53)

Placówka zapewniała każdemu wychowankowi odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku. Zakup odzieży, obuwia, bielizny odbywał się zgodnie z indywidualnym zapotrzebowaniem. Placówka zapewniała podopiecznym zabawki, książki, gry planszowe oraz dostęp do multimedii. Każdy z wychowanków otrzymywał środki higieny osobistej odpowiednio do zgłaszanych potrzeb, wypełniając zapis § 18 ust. 1 pkt 6 lit. c rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 144 - 153)

Przestrzegano zapisu § 18 ust. 1 pkt 10 lit. a dotyczącego dostępu do nauki w szkołach. Troje dzieci uczęszczało do szkoły podstawowej, dwoje do szkoły średniej na terenie Wrocławia, jedna pełnoletnia wychowanka była studentką uczelni wyższej, natomiast dwoje wychowanków pobierało naukę przebywając poza Placówką (w młodzieżowym ośrodku wychowawczym oraz w specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym). Żadne z dzieci nie było objęte systemem nauczania indywidualnego.

(dowód: akta kontroli str. 37)

Dom zaopatrywał wychowanków w podręczniki, pomoce i przybory szkolne. W kontakcie z nauczycielami pozostawali wychowawcy, pedagog i psycholog. Wychowawcy uczestniczyli w zebraniach szkolnych, posiadali dostęp do dzienników elektronicznych. Placówka nie ponosiła opłat za pobyt w bursie lub internacie, jeżeli dziecko uczyło się poza miejscowością, w której znajduje się placówka opiekuńczo - wychowawcza. Uiszczała natomiast wymagane opłaty za wyżywienie wychowanka oraz pokrywała koszty przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza Placówką, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 13 i 14 rozporządzenia

(dowód: akta kontroli str. 50 - 51)

Wychowankowie mieli zapewnioną pomoc w nauce. W ciągu tygodnia czas na naukę został wyznaczony w godzinach popołudniowych. Placówka zapewniała dzieciom dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych.

Wychowankowie, w zależności od wskazań i potrzeb, brali w nich udział, w tym też w zajęciach indywidualnych jak i grupowych z psychologiem i pedagogiem z Placówki. Terapeuta zatrudniony we WCOW prowadził indywidualne zajęcia specjalistyczne z 2 wychowanków, opracowując dla nich „Indywidualny plan zajęć specjalistycznych z terapeutą” oraz „Kartę udziału i oceny podczas zajęć specjalistycznych z terapeutą”. Wychowankom tego wymagającym zapewniano wsparcie w postaci korepetycji w ramach współpracy z wolontariatem pracowniczym firm EY, Capgemini, WPT oraz UBS.

Wychowankowie na co dzień podlegali także oddziaływaniom wychowawczym opiekunów. W okresie objętym kontrolą uczestniczyli w kilku wielodniowych wyjazdach, m.in. do: Grodna – Zagórza – Szczawna - Zdroju (kwiecień 2019); Pragi (maj 2019); Sulechowa (czerwiec 2019); Beskidu Żywieckiego (lipiec 2019); Osówki (sierpień 2019). Dzieciom umożliwiano także rozwijanie swoich pasji poprzez udział w zajęciach indywidualnych poza Domem (piłka nożna, boks). Młodsze dzieci uczestniczyły w zajęciach z dogoterapii oraz alpakoterapii. Ponadto Placówka zapewniała wychowankom udział w stałych projektach realizowanych we współpracy z partnerami zewnętrznymi, m.in. z: Wrocławskim Parkiem Technologicznym (zajęcia grupowe w ramach podnoszenia kompetencji miękkich, funkcjonowania na rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem branż przemysłowych i naukowych z możliwością ukończenia kursów zawodowych, staży i zatrudnienia); Mind Valve (projekt, w ramach którego wychowankowie realizowali indywidualne i grupowe bloki zajęciowe na wrocławskich uczelniach wyższych, takich jak Akademia Medyczna i Uniwersytet Rolniczy); 5 Pułkiem Artylerii w Sulechowie (organizacja wyjazdów survivalowych i przysposobienia do służby wojskowej); EFL (projekt „Klub Młodego Przedsiębiorcy” – m.in. wdrażanie do poruszania się na rynku pracy, załatwiania spraw urzędowych); Strażą Miejską (stały blok profilaktyki zagrożeń współczesnego świata).

(dowód: akta kontroli str.19, 54 - 55)

W myśl § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia wychowankowie, którzy ukończyli piąty rok życia, mieli zapewnioną comiesięczną kwotę pieniężną do własnego dysponowania. Ustalono, że spełniono wymóg w zakresie wysokości kwoty kieszonkowego, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy. Wszystkie dzieci potwierdzały odbiór kieszonkowego własnoręcznym podpisem.

(dowód: akta kontroli str. 20)

Placówka mieści się w zabytkowej kamienicy, w mieszkaniu na III piętrze. Składa się z 4 pokoi mieszkalnych, części wspólnej (jadalni), łazienki (z toaletą), toalety, kuchni ze spiżarnią, przedpokoju. Pokoje wychowanków wyposażone były w łóżka piętrowe

lub pojedyncze, szafy, biurka, krzesła, fotele, regały, odpowiednie oświetlenie. W kuchni znajdowały się wszelkie niezbędne sprzęty AGD, miejsce do przyrządzania posiłków. Łazienka wyposażona była w umywalkę, prysznic, pralkę, suszarkę. W jadalni znajdował się stół, 9 krzeseł, komoda, telewizor, szafa. W przedpokoju były szafki na buty. Pomieszczenia były czyste, uporządkowane, estetycznie urządzone. Na IV piętrze w tym samym budynku, w odrębnym lokalu, urządzono pracownie specjalistów – pedagoga, psychologa, pracownika socjalnego, terapeuty, którzy obsługują oprócz Placówki Nr 9, Placówkę Nr 3 – działającą w obrębie WCOW, znajdującą się również w tej kamienicy. Część administracyjna Placówki ma siedzibę przy ulicy Lekcyjnej 29. Powyższe pozwala stwierdzić, że standardy bytowe zapewniane przez Placówkę są odpowiednie, zgodne z wymaganiami określonymi w § 18 ust. 3 rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str.18-19)

Przedmiotem kontroli była także ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami. Na podstawie analizy akt osobowych ustalono, że w okresie objętym kontrolą Placówkę obsługiwało siedmiu wychowawców, w tym jeden pełnił funkcję koordynatora/głównego specjalisty. Wszyscy wychowawcy posiadali właściwe dyplomy ukończenia studiów wyższych (art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy) oraz złożyli stosowne oświadczenia, o których stanowi art. 98 ust. 3 pkt 1 - 4 ustawy. Placówka obsługiwana była także przez: pedagoga, psychologa, terapeutę oraz pracownika socjalnego, którzy również posiadali odpowiednie kwalifikacje wymienione w art. 98 ust. 1 pkt 2, 3, 4 i 6 ustawy oraz złożyli stosowne oświadczenia. Dyrektor Placówki posiadał kwalifikacje zawodowe zgodne z art. 97 ust. 3 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 154)

Na podstawie rozmów przeprowadzonych z wychowankami dokonano ustaleń w zakresie przestrzegania praw dziecka, o których mowa w art. 4 ustawy. Wychowankowie znali swoje prawa i obowiązki oraz sposoby nagradzania i konsekwencje za nieprzestrzeganie zasad. Wychowankowie potwierdzali przestrzeganie w Placówce praw dziecka, w tym ich podmiotowego traktowania, swobody wyrażania myśli i poglądów, ochrony zdrowia, nauki i wypoczynku, informacji, ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem. Wychowankowie zaprzeczyli występowaniu przemocy wobec nich samych, ani nie byli świadkami przemocy wobec innych. Konsekwencje oraz zasady nagradzania obowiązujące w Placówce były dla dzieci zrozumiałe i adekwatne. Respektowane było prawo do poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej. Wychowankowie, odpowiednio do wieku i stopnia dojrzałości, uzyskiwali informacje i mogli wyrażać opinie w sprawach dla nich

istotnych. Dzieci miały zapewnioną całodobową opiekę. Były wyposażane w odzież, obuwie, bieliznę, środki higieny osobistej, inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb. Placówka zapewniała im wyżywienie. Dzieci poświadczyły również zaopatrzenie w podręczniki i przybory szkolne oraz pomoce do nauki i zabawki. Wychowankowie uczestniczyli w wycieczkach i otrzymywali kieszonkowe. W rozmowie potwierdzali uczestnictwo w zajęciach organizowanych na terenie Placówki oraz w zajęciach sprzyjających rozwojowi ich zainteresowań i uzdolnień. Wychowankowie zgłaszali możliwość podtrzymywania kontaktów osobistych i telefonicznych z członkami rodzin, posiadali informacje o własnym pochodzeniu oraz znali swoją sytuację prawną. Przygotowaniu do samodzielnego życia sprzyjały działania podejmowane w Domu. Dostosowywano je do wieku i stopnia rozwoju wychowanków, np. drobne prace porządkowe w swoich pokojach i przestrzeniach wspólnych, pomoc w kuchni. Dzieci pozytywnie wyrażały się o kadrze Placówki, potwierdzały uczestnictwo w zajęciach indywidualnych i grupowych z pedagogiem i psychologiem. Wychowankowie nie wnosili zastrzeżeń w zakresie przestrzegania ich praw w Placówce, jak również potwierdzili informacje odnoszące się do standardów opieki.

W wyniku przeprowadzonej kontroli problemowej w trybie zwykłym we Wrocławskim Centrum Opieki i Wychowania Placówce Nr 9 nie stwierdzono nieprawidłowości.

POUCZENIE

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 ze zm.).

Edyta Kamińska
.....
(przewodniczący zespołu inspektorów)

Edyta Kamińska
.....
(członek zespołu inspektorów)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
.....
Dorota Zakrzewska
(kierownik komórki do spraw kontroli) ZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej